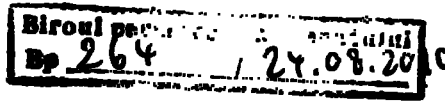

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2062
09.08.2010

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind limitarea temporară a accesului la demnități și funcții publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere ale regimului comunist*, inițiată de domnul deputat Mircea Giurgiu - PD-L (Bp. 264/2010).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune ca pentru o perioadă de 10 ani de la data intrării în vigoare a legii, persoanele care în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 au deținut vreuna din demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 2 să nu poată candida, să nu poată fi alese sau numite în vreuna din funcțiile sau demnitățile menționate la art. 3 din propunerea legislativă.

Din Expunerea de motive care însoțește inițiativa legislativă rezultă că inițiatorul propune, în esență, îndepărtarea persoanelor care au făcut parte din structurile fostului regim comunist din funcțiile sau demnitățile publice pe care le dețin în actualul regim democratic, precum și limitarea temporară a accesului acestor persoane la anumite demnități și funcții publice.

II. Observații și propuneri

1. Considerăm că un astfel de demers trebuie realizat în deplină concordanță cu garanțiile și principiile unui stat democratic, nefiind posibilă înlăturarea unuia prin altul, iar restrângerea unor drepturi și libertăți trebuie realizată numai prin lege, pentru îndeplinirea unor scopuri legitime și însoțită de garanții precum: proporționalitatea, nediscriminarea, neafectarea dreptului în însăși existența sa.

Din punct de vedere al dreptului comunitar, propunerea legislativă intră sub incidența principiilor generale ale dreptului statuat la nivelul Uniunii Europene cu privire la drepturile fundamentale ale cetățenilor europeni, competența de reglementare aparținând, însă, exclusiv, autorităților naționale ale statelor membre.

Din punct de vedere al dreptului internațional, analiza propunerii legislative se impune a fi făcută prin raportare la instrumentele juridice internaționale existente în materia drepturilor omului, respectiv *Declarația Universală a Drepturilor Omului*, *Pactul internațional privind drepturile civile și politice*, *Convenția Organizației Internaționale a Muncii referitoare la interzicerea discriminării în muncă și profesie* și *Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*.

Având în vedere că aplicarea dispozițiilor propuse prin această inițiativă legislativă ar putea avea ca efect restrângerea unor drepturi fundamentale, cum ar fi *dreptul de a fi ales* (art. 37 și art. 38 din Constituție, republicată) și *dreptul la muncă* (art. 41 din Constituție, republicată), considerăm că este necesară reanalizarea întregului text al inițiativei legislative în raport cu criteriile și condițiile expres și limitativ stabilite de art. 53 din Constituție, republicată.

2. **Art. 2** din propunerea legislativă enumeră categoriile de persoane care sunt considerate că au făcut parte din structurile de putere ale regimului comunist, din aparatul de represiune al acestuia sau au colaborat și au desfășurat activități în folosul acestora, însă apreciem că aceste prevederi nu sunt suficient de clare și de precis formulate. Astfel, din rațiuni ce țin de eliminarea unei eventuale discriminări între persoane care s-au aflat, într-o anumită perioadă, în situații similare, ar trebui analizată includerea și a reprezentanților Uniunii Tineretului Comunist (UTC) și ai Uniunii Tineretului Muncitoresc (UTM).

De asemenea, nu apar reprezentanți ai altor medii, la fel de relevante, cum ar fi mediul financiar, astfel cum era organizat în perioada comunistă,

precum Banca Națională sau Banca Agricolă, precum și persoanele din alte sectoare relevante: diplomația, învățământul politic, iar din rațiuni ce țin de discriminare, apreciem că ar trebui analizate și aceste situații.

3. Dat fiind caracterul prohibitiv al **art. 3** din propunerea legislativă, considerăm că era necesar ca enumerarea demnităților și funcțiilor publice să fie exhaustivă, în funcție de intenția de reglementare, atât pentru identitate de rațiune, cât și pentru crearea unui regim juridic nediscriminatoriu; în cadrul acestei enumerări trebuiau avute în vedere și alte demnități și funcții publice (de ex. subsecretar de stat, funcțiile de conducere ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală).

Luând în considerare faptul că și alte funcții enumerate la art. 3 ar putea fi grupate pe criteriul naturii și regimului lor juridic, considerăm că este necesară reformularea întregului articol.

4. Adoptarea unei asemenea legi după 20 de ani de la Revoluția din Decembrie 1989 urmează a fi analizată sub aspectul oportunității de către autoritatea legiuitoare, respectiv Parlamentul României, însă apreciem că interdicția de a deține vreuna din demnitățile sau funcțiile publice prevăzute la art. 1 timp de 10 ani, reprezintă o măsură disproporționată care ar putea lipsi de eficiență juridică actul normativ.

5. Semnalăm că nu este instituită nicio procedură prin care Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității ar putea efectua verificarea persoanelor alese sau numite într-una din funcțiile prevăzute la art. 3 din propunerea legislativă și nici nu este prevăzută natura sau felul actului pe care ar urma să-l emită, comunicarea acestuia sau posibilitatea de contestare.

6. Avându-se în vedere că prezenta propunere vizează reglementarea unui caz special de incompatibilitate, considerăm că aceasta este necesar să intervină la intrarea în vigoare a legii, stabilindu-se în continuare, eventual, un termen în care persoanele aflate în stare de incompatibilitate să poată renunța la funcții, în caz contrar, la expirarea acestui termen urmând să se declanșeze o procedură riguros și detaliat reglementată.

7. Sugerăm analizarea, în funcție de intenția de reglementare, a posibilității completării propunerii legislative cu dispoziții referitoare la reglementarea distinctă a procedurii de verificare a persoanelor care îndeplinesc funcții și demnități publice la momentul intrării în vigoare a legii,

față de procedura verificării persoanelor care urmează să îndeplinească funcții sau demnități publice după intrarea în vigoare a actului normativ.

8. Pentru a evita eventualele abuzuri, un astfel de demers ar trebui însoțit de proceduri clare, limitativ prevăzute, prin care anumite persoane, care au fost reprezentative pentru sistemul totalitarist român și care prezintă și acum un pericol pentru statul de drept și pentru democrație, sunt îndepărtate pentru o anumită perioadă de timp din pozițiile de conducere ale statului.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului